
Aliona Corcenco

Notă informativă

Generalizarea practicii judiciare privind practica examinării cauzelor civile în ordine de revizuire

Conform planului de activitate al Colegiului Civil al Curții de Apel Bălți pentru anul 2018, ținând cont de importanța și actualitatea problemei legate de examinarea cererilor de revizuire, s-a efectuat prezenta notă informativă.

Prezenta notă informativă a Direcției sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul, cuprinde generalizarea practicii judiciare și analiza datelor statistice a cererilor de revizuire pentru perioada anului 2017.

În legătură cu acest fapt, în primul rând a fost studiată legislația națională care reglementează problema menționată, și anume:

- Constituția R.M.,
- Codul de procedură Civilă,
- Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție al RM „ *Cu privire la practica aplicării de către instanțele de judecată a legislației procedurale la examinarea pricinilor civile în ordine de revizuire din 15.04.2013*
- Fișele statistice de evidență a cauzelor în ordine de revizuire aflate în procedura Colegiului Civil și deciziile din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pentru perioada anului 2017.

Notă: Prezenta notă informativă este efectuată în baza fișelor statistice de evidență a dosarelor civile examinate în ordine de revizuire, aflate în procedura Colegiului Civil al Curții de Apel Bălți, și a deciziilor plasate în Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor, pentru perioada anului 2017.

I. Noțiuni generale.

Revizuirea hotărârilor irevocabile este o cale extraordinară de atac, de retractare, de regulă nesuspensivă de executare, care presupune redeschiderea procedurilor judiciare asupra unei cauze civile care a fost soluționată printr-un act judecătoresc irevocabil, legiuitorul prevede exhaustiv temeiurile admiterii acesteia în art. 449 CPC.

Obiect al revizuirii îl constituie hotărârile, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești.

Subiecții cu drept de sesizare în instanța de revizuire sunt:

- Părțile și alți participanți la proces;
- Persoanele care nu au participat la proces dar care sunt lezate în drepturi prin hotărârea, încheierea sau decizia emisă;
- Agentul guvernamental, în cazurile în care R.M. este acționată la C.E.D.O.

Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri rămase irevocabilă prin neatacare, se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului. Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri, care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată cu emiterea unei hotărâri noi, se soluționează de instanța care a menținut, modificat sau emis o altă hotărâre. Cererea declarată de agentul guvernamental se examinează la CSJ. Cererea de revizuire se depune doar în temeiurile și termenele prevăzute de lege:

- dacă s-a constatat prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni, în legătură cu pricina care se judecă, revizuirea se cere în termen de 3 luni din ziua în care sentința a devenit irevocabilă.

- dacă au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii, care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. În acest caz, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care i-au devenit cunoscute.

- dacă instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost atrași în proces, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele respective.

- dacă s-a anulat sau modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a cărei revizuire se cere, în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de hotărârea sau decizia luată.

- dacă CEDO a derulat o procedură de reglementare pe cale amiabilă, într-o cauză unde figurează ca parte în proces R. M. cererea de revizuire se depune în

interiorul termenului de derulare a procedurii de reglementare pe cale amiabilă la CEDO.

- dacă CEDO a constatat o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională, cererea de revizuire se depune în termen de 6 luni după emiterea hotărârii CEDO. Cererea de revizuire se examinează conform regulilor generale de procedură. Dezbaterile sunt limitate la admisibilitatea revizurii și la faptele pe care se întemeiază. Neprezentarea participanților la proces legal citați nu împiedică examinarea cererii. Administrând probele prezentate, instanța trebuie să dea răspuns dacă sunt sau nu temeiuri de revizuire. Instanța se pronunță printr-o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă sau de admitere a cererii de revizuire și de casare a hotărârii deciziei revizuite.

Pot fi obiect al revizurii toate încheierile judecătorești prin care nu se soluționează fondul cauzei, însă care sînt susceptibile de atac separat.

Nu pot fi supuse revizurii separat încheierile judecătorești premergătoare prin care nu se termină procesul și care dobîndesc valoare juridică doar concomitent cu hotărîrea (de ex. încheierile cu privire la amînarea procesului, administrarea probelor, recuzarea etc.), respectiv care nu sînt susceptibile de atac separat, dar care se atacă odată cu fondul cauzei. Încheierea de admitere a cererii de revizuire și de casare a hotărîrii sau deciziei supuse revizurii nu poate face obiectul revizurii, deoarece se supune căilor de atac odată cu fondul, în condițiile legii (art.453, alin.(2) CPC). Dat fiind faptul că revizuirea nu este o cale de contestare, ci de retractare, la obiectul revizurii pot fi atribuite și încheierile instanței de recurs privind inadmisibilitatea recursului. Se specifică faptul că, în unele cazuri, legea prevede expres imposibilitatea absolută de atacare a unor dispoziții judecătorești. De exemplu: încheierile prin care se soluționează conflictele de competență (art. 44 alin. (9) CPC), încheierile cu privire la anularea ordonanței judecătorești (art. 353 alin. (1) CPC). În acest sens, aceste încheieri nu pot fi obiect al revizurii.

Nu pot fi supuse revizurii deciziile instanței de apel sau recurs, prin care s-a dispus rejudecarea cauzei (art. 385, alin. (1), lit. d), 429 alin. (4), 445, alin.(1), lit. c) și c1) CPC).

Revizuirea poate fi exercitată chiar și în cazul în care partea nu a exercitat căile de atac apelul sau recursul. În acest caz, este obligatoriu, pentru depunerea cererii de revizuire, ca actul judecătoresc să fie irevocabil. În conformitate cu art. 453 alin. (7) CPC, în urma judecării cauzei după admiterea cererii de revizuire, instanța adoptă o hotărîre, care poate fi supusă căilor de atac prevăzute de lege.

II. Analiza statisticii judiciare.

Conform datelor statistice, în perioada nominalizată în cadrul Curții de Apel Bălți au parvenit **45 cereri de revizuire**:

- revizuirea cauzelor în ordine de recurs (2rh) – 27 cereri,
- cauze comerciale în ordine de revizuire (2rhc) - 10 cereri, și
- revizuirea în baza Legii Contenciosului Administrativ (3rh) - 8 cereri,

dintre care au fost examinate **42 cauze (93,33 %)**:

- revizuirea cauzelor în ordine de recurs (2rh) - 25 cauze,
- cauze comerciale în ordine de revizuire (2rhc) – 9 cauze,
- revizuirea în baza Legii Contenciosului Administrativ (3rh) – 8 cauze.

Restul dosarelor neîncheiate la sfârșitul perioadei raportate și care se găsesc în procedură de examinare constituie 3 cauze (6,67 %):

- revizuire în ordine de recurs (2rh) - 2 cauze,
- cauze comerciale în ordine de revizuire (2rhc) – 1 cauză.

Din totalul de 42 cauze examinate:

- în 2 cazuri (4,76%) cererile de revizuire au fost admise,
- în 28 de cazuri (66,67%) cererile de revizuire au fost respinse,
- 7 cereri (16,67%) au fost restituite,
- 5 cereri (11,9%) transmise după competență.

Revizuirea cauzelor în ordine de recurs – 2rh

Pe parcursul a 12 luni ale anului 2017, în ordine de revizuire a hotărârilor, s-au aflat în procedură **27 cauze**, (2 cauze fiind rest la începutul perioadei raportate), dintre care au fost încheiate **25 cauze** (92,59%), rest la sfârșitul perioadei raportate fiind **2 cauze** (7,41 %).

Din numărul total de cauze încheiate (**25**):

- pe **15** cauze cererile au fost respinse (60%),
- pe **1** cauză cererea a fost admisă (4%);
- pe **4** cauze au fost strămutate după competență (16 %)
- pe **5** cauze au fost restituite (20%)

Judecătorii Colegiului Civil în perioada raportată au soluționat:

- 1. A. Albu -** 2 cereri aflate în procedură, 2 cereri încheiate (100%),
1 cerere respinsă, 1 cerere strămutată după competență;
- 2. A. Corcenco -** 2 cereri aflate în procedură, 2 cereri încheiate (100%),
1 cerere respinsă, 1 cerere restituită;
- 3. D. Corolevschi –** 1 cerere aflată în procedură, 1 cerere încheiată (100%),
1 cerere respinsă;
- 4. Al. Gheorghies -** 1 cerere aflată în procedură (*rest la începutul perioadei - 1 cerere*), 1 cerere încheiată (100%), 1 cerere respinsă;
- 5. A. Garbuz –** 6 cereri aflate în procedură, (*rest la începutul perioadei - 1 cerere*), 6 cereri încheiate (100%),
cereri respinse - 4, 2 cereri strămutate după competență;
- 6. E. Grumeza –** 1 cerere aflată în procedură, 1 cerere încheiată (100%),
cerere respinsă – 1;
- 7. Iu. Grosu –** 7 cereri aflate în procedură, 7 cereri încheiate (100%),
3 cereri respinse, 4 cereri restituite;
- 8. S. Procopciuc –** 3 cereri aflate în procedură, 2 cereri încheiate (66,67%),
cerere respinsă – 1, cerere admisă – 1, rest - 1;
- 9. A. Toderaș –** 3 cereri aflate în procedură, 3 cereri încheiate (100%),
cerere respinsă – 2, 1 cerere strămutată după competență;
- 10. D. Stănilă –** 1 cerere aflată în procedură, rest – 1;

În tabelul de mai jos vom arăta care sunt indicii statistici privind examinarea cererilor de revizuire în ordine de recurs – (2rh), de către instanțele de fond din circumscripția Curții de Apel Bălți, pentru perioada anului 2017.

Instanța de judecată	Total cauze parvenite	Examina te	Admise	Respinse	Restituită cererea	Transmisă după competență	Rest
Bălți	4	4		1	3		
Drochia	1	1		1			
Soroca	4	4		1	2	1	
Edineț	2	2		1		1	
Ocnița	1	1		1			
Briceni	3	3	1			2	
Florești	1	1		1			
Ungheni	4	3		3			1
Glodeni	5	4		4			1
Dondușeni	1	1		1			
Judecătoria Chișinău	1	1		1			
TOTAL	27	25	1	15	5	4	2

Revizuirea cauzelor comerciale în ordine de recurs – 2rhc

Pe parcursul a 12 luni ale anului 2017, în ordine de revizuire a hotărârilor pe cauzele economice, s-au aflat în procedură **10** cereri, **9** cereri fiind încheiate (90%), 1 cauză – rest la sfârșitul perioadei (10%).

Din totalul de cauze încheiate în perioada raportată (**9**),

- pe 7 cauze au fost respinse cererile (77,78%);
- pe 1 cauză a fost admisă acțiunea (11,11%);
- pe 1 cauză cererea a fost restituită (11,11%).

Judecătorii Colegiului Civil în perioada raportată au soluționat:

- 1. A. Albu -** 1 cerere aflată în procedură, 1 cerere încheiată (100%), acțiunea respinsă – 1;
- 2. N. Chircu -** 4 cereri aflate în procedură, 4 cereri încheiate (100%), 1 cerere acțiunea admisă, 2 cereri acțiunea respinsă, restituită cererea – 1;
- 3. D. Corolevschi –** 1 cerere aflată în procedură, 1 cerere – rest;

- 4. Iu.Grosu -** 1 cerere aflată în procedură, 1 cerere încheiată (100%),
1 cerere acțiunea respinsă;
- 5. A.Toderaș -** 1 cerere aflată în procedură, 1 cerere încheiată (100%),
1 cerere acțiunea respinsă;
- 6. A.Ciobanu -** 2 cereri aflate în procedură, 2 cereri încheiate (100%),
2 cereri acțiunea respinsă.

În tabelul următor vom arăta care sunt indicii statistici privind examinarea cererilor de revizuire pe cauzele comerciale în ordine de recurs – (2rhc), din raioanele din circumscripția Curții de Apel Bălți pentru perioada anului 2017:

Instanța de judecată	Total cauze parvenite	Cauze examinate	Respinsă cererea	Admisă cererea	Restituită cererea	Rest 2018
Dondușeni	1	1	1			
Briceni	1	1	1			
Sîngerei	1	1	1			
Florești	1	1	1			
Șolnănești	1	1	1			
Decizii CAB (indicele -2i)	5	4	2	1	1	1
TOTAL	10	9	7	1	1	1

Revizuirea cauzelor în baza Legii Contenciosului Administrativ – 3rh

Pe parcursul a 12 luni ale anului 2017, în ordine de revizuire a hotărârilor pronunțate în baza Legii contenciosului administrativ s-au aflat în procedură **8** cereri (*dintre care 2 rest la începutul perioadei raportate*) fiind încheiate **8** cereri (100 %).

Din totalul de cauze încheiate (**8**):

- pe **6** cauze, acțiunea a fost respinsă (75%);
- **1** cauză a fost strămutată după competență (12,5%);
- pe **1** cauză a fost restituită cererea (12,5%).

Judecătorii Colegiului Civil în perioada raportată au soluționat:

- 1. A.Albu** – 1 cerere aflată în procedură; acțiune respinsă - 1;
- 2. A.Corcenco** - 1 cerere aflată în procedură, (1 rest la începutul anului), acțiune respinsă -1;
- 3. D.Corolevschi** - 1 cerere aflată în procedură, acțiune respinsă - 1;
- 4. A.Garbuz** - 1 cerere aflată în procedură, 1 cerere încheiată cu respingerea acțiunii;
- 5. E.Grumeza** - 1 cerere aflată în procedură, 1 cerere încheiată cu respingerea acțiunii;
- 6. Iu.Grosu** - 1 cerere aflată în procedură, 1 cerere încheiată fiind restituită;
- 7. S.Procopciuc** - 1 cerere aflată în procedură, 1 cerere încheiată cu respingerea acțiunii;
- 8. E.Bejenaru** - 1 cerere aflată în procedură, 1 cerere încheiată fiind strămutată după competență.

În tabelul de mai jos vom arăta care sunt indicii statistici privind examinarea cererilor de revizuire în baza Legii Contenciosului Administrativ (3rh) de către instanțele de fond din circumscripția Curții de Apel Bălți, pentru perioada anului 2017.

Instanța de judecată	Total cauze parvenite	Cauze examinate	Respinsă cererea	Strămutată	Restituită cererea	Rest 2018
Bălți	5	5	4		1	
Drochia	1	1	1			
Ungheni	1	1		1		
Fălești	1	1	1			
TOTAL	8	8	6	1	1	-

III. Practica judiciară de soluționare a cauzelor.

Revizuirea este un instrument util pentru asigurarea dreptului la un proces echitabil, reglementat în art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului. Unii consideră că revizuirea reprezintă un pericol pentru securitatea raporturilor juridice, care este unul dintre elementele dreptului la un proces echitabil. Totuși, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, jurisprudențial, a stabilit că acest drept, ce vizează securitatea raporturilor juridice, nu se opune exercitării unei căi de atac extraordinare contra unei hotărâri judecătorești irevocabile. Mai mult ca atât, Curtea admite că există situații în care anume pentru respectarea dreptului la o justiție echitabilă, unele hotărâri irevocabile trebuie să poată fi supuse unei căi de atac.

Mai mult ca atât, conform pct.60 al Hotărârii Curții Constituționale nr.16 din 25.06.2013 „Pentru controlul constituționalității art. XI pct.16 din Legea nr.29 din 6 martie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Sesizarea nr. 4a/2013)”, Curtea subliniază că problema esențială în reglementarea corectă a căilor de atac extraordinare constă în găsirea unor „ipoteze de mijloc”, care să împace ambele cerințe, pe de o parte, principiul autorității de lucru judecat și, pe de altă parte, necesitatea pronunțării unei hotărâri judecătorești legale și întemeiate.

Așadar, este necesară identificarea unor ipoteze mediane care să asigure respectarea dreptului la un proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice.

Pentru înaintarea cererii de revizuire, urmează ca motivele expuse în cerere să prezinte circumstanțe esențiale ale pricinii care nu au fost și nu puteau fi cunoscute revizuientului pînă la emiterea hotărîrii, în acest caz ar putea obține anularea unei hotărîri judecătorești.

Se remarcă faptul că în cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârii adoptate, ci în baza unor temeuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului și aceste temeuri trebuie să fie obiective, reale și legale. Astfel, la examinarea cererilor de revizuire se reține că circumstanțele invocate de revizuent ca temeuri de revizuire pot influența soluția adoptată.

Atunci cînd se invocă temeiul prevăzut de art. 449 lit. c) CPC - instanța a emis o hotărîre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces, instanța de judecată urmează să constate dacă persoana care nu a fost implicată în proces este subiect al raportului material litigios. În acest sens urmează a fi prezentate probe pertinente și concludente, iar instanța urmează să constate dacă prin hotărîrea supusă revizuirii, persoanei implicate în proces, i-au fost încălcate aceste drepturi.

Cu titlu de exemplu poate fi adusă încheierea Curții de Apel Bălți, prin care a fost examinată cererea de revizuire a încheierii Curții de Apel Bălți din xx.xx.xxxx înaintată de SRL „M.Z.”.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din xx.xx.xxxx s-a constatat insolvabilitatea SRL „D” și s-a intentat procesul de insolvabilitate.

Ulterior, prin hotărârea CAB s-a confirmat planul procedurii de restructurare a SRL „D” aprobat la adunarea creditorilor, fiind încetată procedura de restructurare și aplicată față de debitorul SRL „D” planul procedurii de restructurare.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din xx.xx.xxxx s-a trecut debitorul SRL „D” în procedura falimentului, cu revocarea planului procedurii de restructurare.

Împotriva respectivei încheieri SRL „M.Z.” a depus cerere de revizuire prin care a solicitat casarea integrală a încheierii Curții de Apel Bălți din xx.xx.xxxx privind trecerea debitorului SRL „D” în procedura falimentului, cu revocarea planului de restructurare, cu rejudecarea cererii și emiterea unei noi încheieri de respingere a cererii introductive înaintate de creditorul garantat SRL „E-T” privind inițierea procedurii falimentului față de debitorul SRL „D”.

Revizuiantul în cererea sa de revizuire a invocat faptul că instanța de insolvabilitate prin încheierea din xx.xx.xxxx a fost admisă cererea creditorului SRL „E-T” privind inițierea procedurii falimentului față de debitorul SRL „D”, fără a fi înștiințați și alți creditori, astfel nefiind posibilă examinarea minuțioasă și stabilirea stării de fapt și justificativă, necesitatea trecerii debitorului în procedura de faliment, totodată atenționând despre faptul că procentul deținut de către SRL „M-Z” din totalul creanțelor este de 17,9 %. Revizuiantul consideră că instanța de fond, examinând cererea introductivă depusă de SRL „E-T” privind inițierea procedurii falimentului, s-a expus pe marginea drepturilor tuturor creditorilor SRL „D”, persoane ce nu au fost atrase în proces. Dînsul mai susține că concluziile instanței sunt bazate pe probe inadmisibile, or nu a fost efectuată o expertiză contabilă cre să ateste imposibilitatea de executare a planului. Totodată nu s-a pus în discuție o eventuală posibilă amîinare a termenului de executare a Planului de restructurare în niște termeni reali, ceea ce ar permite evitarea procedurii falimentului SRL „D”.

În cadrul examinării cauzei în instanța de apel revizuiantul nu s-a prezentat, astfel instanța de apel a dispus examinarea cererii de revizuire în lipsa sa.

În cadrul examinării cauzei, instanța de insolvabilitate studiind materialele dosarului, motivele cererii de revizuire, a considerat necesar de a admite cererea de revizuire ca fiind întemeiată din următoarele motive:

Conform art. 449 lit ”c” CPC, revizuirea se declară în cazul în care, instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în

proces. În cazul respectiv, dacă instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile unor persoane care nu au fost implicate în proces, atunci partea putea să sesizeze instanța cu o cerere de revizuire a acelei hotărâri.

Prin urmare în rezultatul neatragerii/necitării în proces a creditorului garantat, acesta nu a putut beneficia de drepturile și obligațiile prevăzute de legislația procedural civilă, și anume de dreptul de a-și apăra interesele și a-și expune poziția pe marginea cererii introductive înaintată de către SRL „E-T” privind intentarea procedurii falimentului SRL „D”.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, argumentele invocate în cererea de revizuire constituie temei de admitere conform art.449 lit. c) CPC, Colegiul Civil a ajuns la concluzia de a admite cererea de revizuire, de a casa încheierea Curții de Apel Bălți din xx.xx.xxxx cu fixarea examinării cererii introductive înaintată de creditorul garantat SRL „E-T” privind intentarea procedurii falimentului față de SRL „D”, pentru data de xx.xx.xxxx , cu citarea tuturor creditorilor a debitorului SRL „D”.

În acest caz admiterea cererii de revizuire nu constituie încălcarea în privința revizuientului a principiului securității raporturilor juridice, ci reprezintă o măsură necesară și admisibilă într-o societate democratică pentru apărarea unui interes public și a echității justiției.

- Din totalul de 49 de cereri de revizuire examinate, 7 din ele au fost restituite în cazurile în care instanța nu era competentă să judece pricina:

Astfel, potrivit art.448 alin.(4) Cod de procedură civilă, cererile de revizuire împotriva deciziilor curților de apel în privința cărora Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat printr-o decizie asupra inadmisibilității se examinează de către Curtea Supremă de Justiție.

În acest caz, conform prevederilor art.170 al.1 lit. b, judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă instanța nu este competentă să judece pricina.

Drept exemplu poate fi adusă încheierea Curții de Apel Bălți prin care a fost restituită cererea de revizuire din motivul incompatibilității Curții de Apel Bălți de a examina cererea.

La data de xx.xx.xxxx SA „C.N.” a înaintat acțiune împotriva lui S.I. prin care a solicitat încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată. Prin hotărârea Judecătorei XX acțiunea a fost admisă integral.

Ulterior, S.I nefiind de acord cu hotărârea emisă a înaintat cerere de apel, prin care a solicitat admiterea apelului și casarea integrală a hotărârii contestate, ca fiind ilegală.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din xx.xx.xxxx cererea de apel a fost respinsă cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, S.I. a declarat cerere de recurs la Curtea Supremă de Justiție, astfel, prin încheierea curții, cererea de recurs fiind declarată inadmisibilă.

Potrivit prevederilor art.448 al.4 CPC, *cererile de revizuire împotriva deciziilor curților de apel în privința cărora Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat printr-o decizie asupra inadmisibilității se examinează de Curtea Supremă de Justiție, or Curtea Supremă de Justiție printr-o încheiere anterioară s-a expus deja asupra inadmisibilității recursului declarant de S.I. împotriva Deciziei Curții de Apel Bălți.*

În acest caz instanța de apel a ajuns la concluzia, în baza art. 170 lit. b CPC de a restitui cererea de revizuire, întrucât conform prevederilor art. 448 alin. 4 CPC, competența pentru examinarea cererii de revizuire aparține Curții Supreme de Justiție.

- Din totalul de 49 de cereri de revizuire examinate, 5 din ele au fost strămutate după competență:

Conform art.43 alin. (2) Cod de procedură civilă, instanța strămută pricina la o altă instanță dacă pe parcursul judecării, s-a constatat că pricina a fost reținută spre judecare cu încălcarea normelor de competență jurisdicțională.

Ca exemplu, poate fi adusă încheierea Curții de Apel Bălți prin care a fost examinată cererea de revizuire depusă de R. I. împotriva deciziei Curții de Apel Bălți prin care a fost menținută hotărârea Judecătorei XX, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de M. M. către R. I. privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea judecătorei XX a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată formulată de M. M. S-a încasat de la R. I. în beneficiul lui M. M. datoria de împrumut, dobânda de întârziere, precum și cheltuielile de judecată, taxa de stat și cheltuielile de asistență juridică.

Nefiind de acord cu hotărârea, R. I. a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii prin care să fie respinsă ca nefondată cererea de chemare în judecată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din xx.xx.xxxx, a fost respins apelul declarat de R. I., și menținută hotărârea judecătorei XX.

Ulterior R.I. a declarat cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți, care prin încheierea Curții Supreme de Justiție din xx.xx.xxxx a fost considerat inadmisibil.

R. I. a depus cerere de revizuire a deciziei Curții de Apel Bălți din xx.xx.xxxx, în temeiul art. 449 lit. b) CPC, motivînd prin faptul că luînd cu împrumut bani de la M.M. prin recipisă, care a fost întocmită sub dictarea lui M.M., în cele din urmă a fost indicată o altă sumă. Ulterior R.I. a depus o plîngere la procuratură, și prin ordonanța procurorului s-a dispus neînceperea urmăririi penale, deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii, cu clasarea procesului penal, după care la data de xx.xx.xxxx M. M. a adresat o cerere în judecată solicitînd încasarea integrală a sumei din recipisă.

Această ordonanță a fost prezentată instanței de apel la examinarea cazului, însă instanța considerînd insuficientă această probă, revizuentul a adresat o cerere către IP XX prin care a solicitat de a fi eliberat copia explicației date de M. M. prin care recunoaște că a încasat de la R. I. un împrumut bănesc. Eliberarea copiei explicației date de M. M. la plîngerea revizuentului, administrația IP XX a refuzat, din motiv că a fost imposibilă prezentarea ei în instanțele de judecată fiind pronunțată o decizie în lipsa acestei probe.

Revizuentul mai consideră că, decizia emisă de Curtea de Apel Bălți din xx.xx.xxxx, urmează a fi retractată în temeiul art. 449 lit. b) CPC, în virtutea faptului că, după emiterea hotărîrii s-au descoperit înscrisuri probatoare ce nu au putut fi prezentate instanței într-o împrejurare ce nu a depins de voința revizuentului. După emiterea hotărîrii menționate a dobîndit înscrisul probator, și anume, copia explicației date de M. M. prin care declară și recunoaște faptul că i-a fost restituită suma datoriei.

Înscrisul probator enunțat a existat la momentul judecării pricinii, dar nu a putut să-l obțină ce nu a depins de voința sa. Consideră că, acest înscris probat influențează esențial soluția dată inițial de instanță și este de natură a schimba soluția luată pe caz.

În cadrul examinării cauzei, Colegiul civil și de contencios administrativ studiind materialele cauzei, a considerat că nu este competentă să examineze cererea de revizuire, reieșind din faptul că prin încheierea Curții Supreme de Justiție din xx.xx.xxxx recursul declarat de R. I. a fost considerat inadmisibil.

În astfel de circumstanțe cererea de revizuire a fost expeditată în adresa Curții Supreme de Justiție pentru examinare conform competenței.

În asemenea cazuri, cînd hotărîrea irevocabilă a dus la unele consecințe negative serioase, care nu pot fi rectificate decît prin reexaminarea sau redeschiderea cauzei, excluderea posibilității de revizuire a hotărîrii, pentru motive formale, poate să ducă la încălcarea principiului echității și legalității

hotărîrii judecătorești, fiind lezată și încrederea publicului în autoritatea judecătorească.

IV. Concluzii.

Potrivit practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele judecătorești naționale sunt în drept de a admite derogări din principiile și garanțiile stabilite prin normele Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, inclusiv și din principiul securității raporturilor juridice, când aceasta este necesar într-o societate democratică, pentru garantarea și respectarea intereselor ce prevalează interesele părților, în special, în cazul în care aceasta cer interesele justiției.

Unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că procedura de revizuire nu trebuie folosită de către instanțele naționale într-o manieră incompatibilă cu principiul securității juridice (cauza „Sfinx –Impex” SA c. Moldovei, nr. 28439/05 din 25 septembrie 2012).

Astfel, prin analiza deciziilor emise de Curtea de Apel Bălți pe categoria dată de litigii, s-a constatat că de fapt în marea majoritate a cauzelor nu sunt temeiuri de admitere a cererii de revizuire, în 66,67 % cererile de revizuire sunt respinse, nefiind stabilite temeiurile de declarare a revizuirii prevăzute în art. 449 CPC.

Luată în ansamblu, cererile de revizuire sunt examinate în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, precum și în termenul stabilit de lege.

Reeșind din totalurile analizei datelor statistice privind examinarea cererilor de revizuire, precum și analiza calității examinării cauzelor civile în perioada respectivă de către instanțele de judecată din circumscripția Curții de Apel Bălți,

Se propune:

1. Discutarea prezentei note informative în cadrul ședinței operative a Colegiului Civil al Curții de Apel Bălți.
2. A ține sub monitorizare problematica dată.
3. Plasarea informației nominalizate pe Pagina – Web a Curții de Apel Bălți.

***Coordonator, judecător
al Colegiului Civil
al Curții de Apel Bălți***

Adriana Garbuz

***Executat: Șef Direcție Sistematizare,
Generalizare și Relații cu Publicul
Tatiana Țurcanu***